

Militaire Spectator

MAANDBLAD

waarin opgenomen de officiële mededelingen van de Koninklijke landmacht en de Koninklijke luchtmacht

UITGAVE:

Koninklijke Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap

Secretaris:
Denijsstraat 135, 2551 HJ Den Haag

Ledenadministratie:
K. Doormanlaan 274,
2283 BB Rijswijk

HOOFDREDACTEUR:

J. C. A. C. de Vogel
brigade-generaal der infanterie

p/a HKS, Frederikkazerne
v.d. Burchlaan 31, 2597 PC Den Haag
Telefoon (070) 16 66 29

ADJ.-HOOFDREDACTEUR:

W. C. Louwerse
commodore Koninklijke luchtmacht

REDACTEUREN:

J. M. J. Bosch
luitenant-kolonel der cavalerie

B. A. C. Droste
kolonel van de Koninklijke luchtmacht

ir. G. M. van der Laan
brigade-generaal van de technische staf

drs. J. W. M. Schulten
luitenant-kolonel verbindingdienst

drs. Ch. F. Turpijn
kolonel van de militair psychologische
en sociologische dienst

BUREAU REDACTIE/PRODUKTIE:

Spui 47, 2511 BL Den Haag
Telefoon (070) 18 68 67

ABONNEMENTEN:

f 30,-, buitenland f 40,- per jaar
Losse nummers f 3,-

ADVERTENTIES:

N.V. Noord-Nederlandse Drukkerij
Postbus 6, 7940 AA Meppel
Telefoon (05220) 6 86 00
en A. H. C. Thijssen, tel. (04970) 1 67 89

NADRUUK VERBODEN

alfabetisch register op de 156e jaargang — 1987

Artikelenregister	543
Auteursregister	549
Recensieregister	551

Verklaring van de in dit register gebruikte rubriek-afkortingen

- Ed = Editoriaal
MA = *Meningen van anderen*
AMA = Antwoord op meningen van anderen
V = Vakpers

ARTIKELREGISTER

A

Achtergronden van de patriottenbeweging, door drs. H. L. Zwitzer.....	521
Afcent. Oostenrijk, flankdreiging voor —? door D. W. Hoekendijk en J. T. L. Tukker.....	33
Afdeling Operatiën van het Algemeen Hoofdkwartier KNIL in 1941/42. De —, door J. J. Nortier.....	399
Algemeen Hoofdkwartier KNIL. De afdeling Operatiën van het — in 1941/42, door J. J. Nortier.....	399
Amerikaanse lichte tank, door R. F. de Ruyter.....	220
Analyse. Gevechtskracht— NAVO/Warschau-Pact '87 (V).....	496
Andere bezems . . . (Ed).....	325
Antitank geleide wapens. Trends in de ontwikkeling van — en munities, door dr. D. W. Hoffmans en dr. ir. H. J. Pasman.....	304
<i>Antwoord op meningen van anderen</i> 89, 128, 180, 317, 358,	405
Artilleriemunitie. Copperhead, slimme —, door R. F. de Ruyter.....	352
AUSA-congres en -tentoonstelling. Geen SDI op —, door J. Pelt.....	195
Automatisering bestuurlijke informatievoorziening KL in historisch perspectief, door A. F. H. Aarts r.a.	17

B

Balans. Beslissen: — van ratio en emotie (Ed).....	3
Basiseenheid. Het vaste team als — in het gevecht, door F. J. D. C. Egter van Wissekerke ...	155
Basiseenheid. Het vaste team als — in het gevecht, door J. van der Spek (MA).....	316
Basiseenheid. Het vaste team als — in het gevecht, door F. J. D. C. Egter van Wissekerke (AMA).....	317
Bataljonsoefening. De brigadegeleide —, door A. Paulusma.....	501
Bedrijf. Materieellogistiek in —, door drs. J. van der Krogt.....	139
Bedrijf. Materieellogistiek in —, door A. J. van Vuren (MA).....	355
Bedrijf. Materieellogistiek in —, door ir. P. J. Bons (MA).....	357
Bedrijf. Materieellogistiek in —, door drs. J. T. M. van der Krogt (AMA).....	358
Begrip „kwaliteit” binnen organisaties. Het —, door drs. A. C. van Weerd en M. A. Pathuis.....	517
Behandeling. Geneeskundige — bij chemische oorlogvoering, door F. J. A. van Meeteren.....	258
Beheer. Decentraal kas— bij KL en KLu, door N. Felius.....	231

Beheersregio. . . ontstaan, opzet en effecten. De —, door P. J. van den Heuvel, H. A. Tolsma en G. J. J. van der Hoeven.....	421
Beleid. Defensie, technologie en —, door ir. J. M. G. Lemmens.....	291
Beleid. Nieuw personeels— (Ed).....	95
Beslissen: balans van ratio en emotie (Ed).....	3
Bestuurlijke informatievoorziening. Automatisering — KL in historisch perspectief, door A. F. H. Aarts r.a.	17
Bezems. Andere — . . . (Ed).....	325
Brigadegeleide bataljonsoefening. De —, door A. Paulusma.....	501
Bijna oorlog, door J. van der Spek.....	441

C

C ³ -systeem. Het Russische— (V).....	318
Censuur in de Sovjet-Unie, door J. W. Matser (MA).....	87
Censuur in de Sovjet-Unie, door J. C. Visser (AMA).....	89
Chemische oorlogvoering. Geneeskundige behandeling bij —, door F. J. A. van Meeteren.....	258
Combattanten en verzetsstrijders, door L. de Hartog.....	530
Commandant. Opnieuw de — (Ed).....	229
Computerwargames voor training en opleiding in de Koninklijke landmacht, door drs. P. A. B. van Schagen.....	116
Confrontatie. Gorbatsjovs NEP, opening tot convergentie of voortgaande —? door G. C. Berkhof.....	279, 345
Convergentie, Gorbatsjovs NEP, opening tot — of voortgaande confrontatie? door G. C. Berkhof.....	279, 345
Copperhead, slimme artilleriemunitie, door R. F. de Ruyter.....	352
Cultuurdiagnose bij overheidsorganisaties, door drs. A. C. van Weerd en M. A. Pathuis.....	300

D

Daden. Geen — maar woorden? (Ed).....	49
DDR. Industriële en militaire spionage door SU en —, door drs. J. A. E. Vermaat.....	473
Decentraal kasbeheer bij KL en KLu, door N. Felius.....	231
Defensie. De topstructuur van —, door J. N. Poortman.....	168
Defensie. Wetenschappelijk onderzoek voor —, door ir. J. M. G. Lemmens.....	185

Defensie, technologie en beleid, door ir. J. M. G. Lemmens.....	291	door J. Pelt	195
Defensiepersoneel. Tertiaire vorming voor hoger —, door J. Schaberg en G. Sakkers	415	Geleide bataljonsoefening. De brigade—, door A. Paulusma.....	501
Derden. Hoger onderhoud, een „zaak” voor —? (Ed).....	137	Geleide wapens. Koninklijke luchtmacht en grond-lucht —, door H. W. M. Satter, A. C. L. Adema en J. G. van den Boogaard	51
Derden. Hoger onderhoud, een zaak voor —? door ir. P. J. Bons (MA)	357	Geleide wapens en munities. Trends in de ontwikkeling van antitank —, door dr. D. W. Hoffmans en dr. ir. H. J. Pasman.....	304
Derden. Hoger onderhoud, een zaak voor —? (AMA)	359	Geneeskundige behandeling bij chemische oorlogvoering, door F. J. A. van Meeteren	258
Diagnose. Cultuur— bij overheidsorganisaties, door drs. A. C. van Weerd en M. A. Pathuis.....	300	Generaal Guisan en de speelse Zwitserse onzijdigheid, door H. Toorenvliet.....	104
Dreiging. Hoogwaardige technologie, — of uitdaging? (Ed)	277	Generaal Spoor. Marine, — en eerste politionele actie, door prof. dr. G. Teitler	327
Dreiging. De nieuwe —, door G. S. D. Zaalberg ...	391	Geniesteun, door C. Weber (MA)	123
Dreiging. Oostenrijk, flank— voor Afcant? door D. W. Hoekendijk en J. T. L. Tukker	33	Geniesteun, door J. Brandenburgh (MA).....	125
Drieluik (Ed)	499	Geniesteun, door C. van den Dungen (MA)	127
Duitse landmacht. West— en moderne technologie (V)	360	Geniesteun, door R. Huisman (MA)	180
		Geniesteun, door M. P. Dekker, L. J. J. Dorrestijn en F. J. M. Visser (AMA).....	128, 180

E

<i>Editoriaal</i>	3, 49, 95, 137, 183, 229, 277, 325, 367, 413, 455,		499
Eenheid. Het vaste team als basis— in het gevecht, door F. J. D. C. Egter van Wissekerke ...	155	Gevecht. Leiding geven in het —, een zaak van leven of dood, door L. C. Schreuders	64
Eenheid. Het vaste team als basis— in het gevecht, door J. van der Spek (MA).....	316	Gevecht. Het toekomstige —, door J. N. Ladders	97
Eenheid. Het vaste team als basis— in het gevecht, door F. J. D. C. Egter van Wissekerke (AMA)	317	Gevecht. Het vaste team als basiseenheid in het —, door F. J. D. C. Egter van Wissekerke	155
Eerste politionele actie. Marine, generaal Spoor en —, door prof. dr. G. Teitler	327	Gevecht. Het vaste team als basiseenheid in het —, door J. van der Spek (MA).....	316
Elan. Een nieuw — . . . (Ed)	183	Gevecht. Het vaste team als basiseenheid in het —, door F. J. D. C. Egter van Wissekerke (AMA)	317
Emotie. Beslissen: balans van ratio en — (Ed)	3	Gevechtskrachtanalyse NAVO/Warschau-Pact '87 (V)	496
Europa. De vreemdste grens van —, door J. J. Vaessen.....	334	Gevechtseveldgedrag. Factoren van invloed op het —, door drs. R. J. A. T. van Heerde ...	149, 206

F

Factoren van invloed op het gevechtseveldgedrag, door drs. R. J. A. T. van Heerde	149, 206	Goede morgen (Ed).....	413
Fantasie nog steeds het toverstafje van de instructeur, door drs. J. W. van Neden	427	Goose-Bay. Thuisbasis voor KLu-laagvliegeroperaties in Labrador, Canada, door A. L. van Luik.....	76
Flank. De verdediging van de Noord— is meer dan de verdediging van Noord-Noorwegen, door A. Pruijs	240	Gorbatsjovs NEP, opening tot convergentie of voortgaande confrontatie? door G. C. Berkhof	279, 345
Flankdreiging. Oostenrijk, — voor Afcant? door D. W. Hoekendijk en J. T. L. Tukker	33	Grenada. Wordt Suriname een tweede —? door G. F. A. van der Thiel.....	505

G

Gedrag. Factoren van invloed op het gevechtseveld—, door drs. R. J. A. T. van Heerde....	149, 206	Grens. Verdediging van de zuid— 1914-1918, door drs. W. Klinkert	213, 250
Geen daden maar woorden? (Ed)	49	Grens. De vreemdste — van Europa, door J. J. Vaessen.....	334
Geen SDI op AUSA-congres en -tentoonstelling,		Grond-lucht geleide wapens. Koninklijke luchtmacht en —, door H. W. M. Satter, A. C. L. Adema en J. G. van den Boogaard	51

H

Herziening van het militaire straf- en tuchtrecht. De voorgenomen —, door prof. mr. G. L. Coolen.....	369	Guisan. Generaal — en de speelse Zwitserse onzijdigheid, door H. Toorenvliet	104
---	-----	--	-----

Historisch perspectief. Automatisering bestuurlijke informatievoorziening KL in —, door A. F. H. Aarts r.a.	17
Hoe kwamen de Indonesische strijdkrachten in de jaren '40 aan wapens? door H. Wagner	488
Hoger Defensiepersoneel. Tertiaire vorming voor —, door J. Schaberg en G. Sakkers	415
Hoger onderhoud, een „zaak” voor derden? (Ed).....	137
Hoger onderhoud, een zaak voor derden? door ir. P. J. Bons (MA).....	357
Hoger onderhoud, een zaak voor derden? (AMA).....	359
Hoofdkwartier KNIL. De afdeling Operatiën van het Algemeen — in 1941/42, door J. J. Nortier	399
Hoogwaardige technologie, dreiging of uitdaging? (Ed)	277
Hulsloze munitie, door R. F. de Ruyter	446

I

Inbreng. De Indonesische kwestie (1945-1949). De Nederlandse militaire — nader bekeken, door drs. J. Hoffenaar	172
Indonesische kwestie. De — (1945-1949). De Nederlandse militaire inbreng nader bekeken, door drs. J. Hoffenaar	172
Indonesische strijdkrachten. Hoe kwamen de — in de jaren '40 aan wapens? door H. Wagner...	488
Industriële en militaire spionage door SU en DDR, door drs. J. A. E. Vermaat	473
Informatievoorziening. Automatisering bestuurlijke — KL in historisch perspectief. door A. F. H. Aarts r.a.	17
Instructeur. Fantasie nog steeds het toverstafje van de —, door drs. J. W. van Neden	427
Invloed. Factoren van — op het gevechtsveldgedrag, door drs. R. J. A. T. van Heerde	206
Invloed op de militair. Technische ontwikkelingen en hun —, door ir. M. A. W. Scheffelaar	379
Irak, Iran- —, oorlog zonder einde? door H. H. Bos	457
Iran-Irak, oorlog zonder einde? door H. H. Bos	457

K

Kasbeheer. Decentraal — bij KL en KLu, door N. Felius	231
KL. Automatisering bestuurlijke informatievoorziening — in historisch perspectief. door A. F. H. Aarts r.a.	17
KL. Decentraal kasbeheer bij — en KLu, door N. Felius	231
KLu. Decentraal kasbeheer bij KL en —, door N. Felius	231
KLu. Goose-Bay. Thuisbasis voor — laagvliegoperaties in Labrador, Canada, door A. L. van Luyk	76
KNIL. De afdeling Operatiën van het Algemeen	

Hoofdkwartier — in 1941/42, door J. J. Nortier	399
Koninklijke landmacht. Computerwargames voor training en opleiding in de —, door drs. P. A. B. van Schagen	116
Koninklijke luchtmacht en grond-lucht geleide wapens, door H. W. M. Satter, A. C. L. Adema en J. G. van den Boogaard	51
Korea. Nogmaals: Het Nederlandse VN-optreden in —, door W. van der Veer, resp. J. P. Tack.....	83
Kwaliteit. Het begrip „—” binnen organisaties, door drs. A. C. van Weerd en M. A. Pathuis.....	517

L

Laagvliegoperaties. Goose-Bay. Thuisbasis voor KLu- — in Labrador, Canada, door A. L. van Luyk.....	76
Landmacht. Computerwargames voor training en opleiding in de Koninklijke —, door drs. P. A. B. van Schagen	116
Landmacht. Westduitse — en moderne technologie (V)	360
Legpenning. Militaire Spectator — (1987)	290
Leiderschapstraining en -vorming, door J. N. Lodders.....	13
Leiding geven in het gevecht, een zaak van leven of dood, door L. C. Schreuders.....	64
Lichte tank. Amerikaanse —, door R. F. de Ruyter	220
Logistiek. Materieel— in bedrijf, door drs. J. van der Krogt	139
Logistiek. Materieel— in bedrijf, door A. J. van Vuren (MA).....	355
Logistiek. Materieel— in bedrijf, door ir. P. J. Bons (MA)	357
Logistiek. Materieel— in bedrijf, door drs. J. T. M. van der Krogt (AMA)	358
Luchtmacht. Koninklijke — en grond-lucht geleide wapens, door H. W. M. Satter, A. C. L. Adema en J. G. van den Boogaard	51

M

Macht. Machteloosheid van de —, macht van de machteloosheid, door prof. dr. A. van Staden	5
Machteloosheid van de macht, macht van de machteloosheid, door prof. dr. A. van Staden	5
Marine, generaal Spoor en eerste politionele actie, door prof. dr. G. Teitler.....	327
Materieellogistiek in bedrijf, door drs. J. van der Krogt.....	139
Materieellogistiek in bedrijf, door A. J. van Vuren (MA).....	355
Materieellogistiek in bedrijf, door ir. P. J. Bons (MA).....	357
Materieellogistiek in bedrijf, door drs. J. T. M. van	

der Krogt (AMA)	358	<i>Officiële mededelingen van de Koninklijke land-</i>	
<i>Meningen van anderen</i> 87, 123, 180, 316, 355,	405	<i>macht en de Koninklijke luchtmacht</i>	2, 48,
<i>Meningen van anderen. Antwoord op</i> —	89,	94, 136, 182, 228, 276, 324, 366, 412, 454,	498
128, 180, 317, 358,	405	Officierstractementen in de 19e eeuw, door L.	
Militair. Technische ontwikkelingen en hun in-		Schuitemaker.....	72
vloed op de —, door ir. M. A. W. Scheffelaar	379	Onderhoud. Hoger —, een „zaak” voor derden?	
Militaire inbreng. De Indonesische kwestie		(Ed).....	137
(1945-1949). De Nederlandse — nader beke-		Onderhoud. Hoger —, een zaak voor derden?	
ken, door drs. J. Hoffenaar.....	172	door ir. P. J. Bons (MA)	357
Militaire Spectator legpenning (1987)	290	Onderhoud. Hoger —, een zaak voor derden?	
Militaire spionage. Industriële en — door SU en		(AMA)	359
DDR, door drs. J. A. E. Vermaat	473	Onderzoek. Wetenschappelijk — voor Defensie,	
Militaire straf- en tuchtrecht. De voorgenomen		door ir. J. M. G. Lemmens	185
herziening van het —, door prof. mr. G. L.		Ontwikkeling van antitank geleide wapens en	
Coolen	369	munities. Trends in de —, door dr. D. W. Hoff-	
Moderne technologie. Westduitse landmacht en		mans en dr. ir. H. J. Pasman.....	304
— (V).....	360	Ontwikkelingen. Technische — en hun invloed	
Morgen. Goede — (Ed).....	413	op de militair, door ir. M. A. W. Scheffelaar.....	379
Munitie. Copperhead, slimme artillerie—, door R.		Onzijdigheid. Generaal Guisan en de speelse	
F. de Ruyter.....	352	Zwitserse —, door H. Toorenvliet.....	104
Munitie. Hulsloze —, door R. F. de Ruyter	441	Oorlog. Bijna —, door J. van der Spek	441
Munities. Trends in de ontwikkeling van antitank		Oorlog. Iran-Irak, — zonder einde? door H. H.	
geleide wapens en —, door dr. D. W. Hoff-		Bos	457
mans en dr. ir. H. J. Pasman.....	304	Oorlogvoering. Geneeskundige behandeling bij	
		chemische —, door F. J. A. van Meeteren	258
N		Oostenrijk, flankdreiging voor Afcent? door D. W.	
NAVO. Gevechtskrachtanalyse —/Warschau-		Hoekendijk en J. T. L. Tukker	33
Pact '87 (V).....	496	Opening tot convergentie. Gorbatsjovs NEP, —	
Nederlandse militaire inbreng. De Indonesische		of voortgaande confrontatie? door G. C. Berk-	
kwestie (1945-1949). De — nader bekeken,		hof	279, 345
door drs. J. Hoffenaar	172	Operatiën. De afdeling — van het Algemeen	
Nederlandse VN-optreden in Korea. Nogmaals:		Hoofdkwartier KNIL in 1941/42, door J. J. Nor-	
Het —, door W. van der Veer, resp. J. P. Tack	83	tier	399
Negentiende eeuw. Officierstractementen in de		Operaties. Goose-Bay. Thuisbasis voor KLu-	
—, door L. Schuitemaker	72	laagvlieg— in Labrador, Canada, door A. L.	
NEP. Gorbatsjovs —, opening tot convergentie of		van Luyk.....	76
voortgaande confrontatie? door G. C. Berk-		Opleiding. Computerwargames voor training en	
hof	279, 345	— in de Koninklijke landmacht, door drs. P. A.	
Nieuw elan. Een — . . . (Ed)	183	B. van Schagen	116
Nieuw personeelsbeleid (Ed).....	95	Opnieuw de commandant (Ed)	229
Nieuwe dreiging. De —, door G. S. D. Zaalberg	391	Optie. Nul— (Ed)	367
Nogmaals: Het Nederlandse VN-optreden in Ko-		Organisaties. Het begrip „kwaliteit” binnen —,	
rea, door W. van der Veer, resp. J. P. Tack	83	door drs. A. C. van Weerd en M. A. Pathuis.....	517
Noordflank. De verdediging van de — is meer		Organisaties. Cultuurdiagnose bij overheids—,	
dan de verdediging van Noord-Noorwegen,		door drs. A. C. van Weerd en M. A. Pathuis.....	300
door A. Pruijs.....	240	Over de vliet (V).....	92
Noord-Noorwegen. De verdediging van de		Overheidsorganisaties. Cultuurdiagnose bij —,	
Noordflank is meer dan de verdediging van —,		door drs. A. C. van Weerd en M. A. Pathuis.....	300
door A. Pruijs.....	240		
Noorwegen. De verdediging van de Noordflank is		P	
meer dan de verdediging van Noord—, door		Patriottenbeweging. Achtergronden van de —,	
A. Pruijs.....	240	door drs. H. L. Zwitser	521
Nul-optie (Ed).....	367	Personeel. Tertiaire vorming voor hoger Defen-	
		sie—, door J. Schaberg en G. Sakkers	415
O		Personeelsbeleid. Nieuw — (Ed)	95
Oefening. De brigadegeleide bataljons—, door		Piloted vehicles. Remotely —, door R. F. de Ruy-	
A. Paulusma.....	501	ter	533
		Politionele actie. Marine, generaal Spoor en eer-	

ste —, door prof. dr. G. Teitler 327
 Put. Zit de verdediging in de —? door P. L. E. M. Everts 481

R

Ratio. Beslissen: balans van — en emotie (Ed)..... 3
 Recht. De voorgenomen herziening van het militaire straf- en tucht—, door prof. mr. G. L. Coolen..... 369
 Reforger (Ed) 455
 Regio. De beheers— . . . ontstaan, opzet en effecten, door P. J. van den Heuvel, H. A. Tolma en G. J. J. van der Hoeven..... 421
 Remotely piloted vehicles, door R. F. de Ruyter.... 533
 Russische C³-systeem. Het — (V) 318

S

SDI. Geen — op AUSA-congres en -tentoonstelling, door J. Pelt 195
 Slimme artilleriemunitie. Copperhead, —, door R. F. de Ruyter 352
 Sovjet-Unie. Censuur in de —, door J. W. Matser (MA) 87
 Sovjet-Unie. Censuur in de —, door J. C. Visser (AMA) 89
 Spectator. Militaire — legpenning (1987) 290
 Speelse Zwitserse onzijdigheid. Generaal Guisan en de —, door H. Toorenvliet 104
 Spionage. Industriële en militaire — door SU en DDR, door drs. J. A. E. Vermaat 473
 Spoor. Marine, generaal — en eerste politionele actie, door prof. dr. G. Teitler 327
 Steun. Genie—, door C. Weber (MA) 123
 Steun. Genie—, door J. Brandenburgh (MA) 125
 Steun. Genie—, door C. van den Dungen (MA) 127
 Steun. Genie—, door R. Huisman (MA)..... 180
 Steun. Genie—, door M. P. Dekker, L. J. J. Dorrestijn en F. J. M. Visser (AMA) 128, 180
 Straf- en tuchtrecht. De voorgenomen herziening van het militaire —, door prof. mr. G. L. Coolen..... 369
 Structuur. De top— van Defensie, door J. N. Poortman 168
 Strijdkrachten. Hoe kwamen de Indonesische — in de jaren '40 aan wapens? door H. Wagner... 488
 SU. Industriële en militaire spionage door — en DDR, door drs. J. A. E. Vermaat 473
 Suriname. Wordt — een tweede Grenada? door G. F. A. van der Thiel..... 505

T

Tank. Amerikaanse lichte —, door R. F. de Ruyter 220

Team. Het vaste — als basiseenheid in het gevecht, door F. J. D. C. Egter van Wissekerke ... 155
 Team. Het vaste — als basiseenheid in het gevecht, door J. van der Spek (MA)..... 316
 Team. Het vaste — als basiseenheid in het gevecht, door F. J. D. C. Egter van Wissekerke (AMA) 317
 Technische ontwikkelingen en hun invloed op de militair, door ir. M. A. W. Scheffelaar 379
 Technologie. Defensie, — en beleid, door ir. J. M. G. Lemmens 291
 Technologie. Hoogwaardige —, dreiging of uitdaging? (Ed) 277
 Technologie. Westduitse landmacht en moderne — (V)..... 360
 Tegen wie vechten wij nu eigenlijk? door J. Vandersmissen 263
 Tegen wie vechten wij nu eigenlijk? door mr. J. H. Carstens (MA) 405
 Tegen wie vechten wij nu eigenlijk? door J. Vandersmissen (AMA) 405
 Tertiaire vorming voor hoger Defensiepersoneel, door J. Schaberg en G. Sakkers 415
 Thuisbasis. Goose-Bay. — voor KLu-laagvliegoperaties in Labrador, Canada, door A. L. van Luyk 76
 Toekomstige gevecht. Het —, door J. N. Ladders 97
 Topstructuur van Defensie. De —, door J. N. Poortman 168
 Toverstafje. Fantasie nog steeds het — van de instructeur, door drs. J. W. van Neden..... 427
 Tractementen. Officiers— in de 19e eeuw, door L. Schuitemaker 72
 Training. Computerwargames voor — en opleiding in de Koninklijke landmacht, door drs. P. A. B. van Schagen 116
 Training. Leiderschaps— en -vorming, door J. N. Ladders..... 13
 Trends in de ontwikkeling van antitank geleide wapens en munitie, door dr. D. W. Hoffmans en dr. ir. H. J. Pasman 304
 Tuchtrect. De voorgenomen herziening van het militaire straf- en —, door prof. mr. G. L. Coolen..... 369
 Tweede Grenada. Wordt Suriname een —? door G. F. A. van der Thiel..... 505

U

Uitdaging. Hoogwaardige technologie, dreiging of —? (Ed) 277

V

Vakpers 92, 318, 360, 405, 496
 Vaste team als basiseenheid in het gevecht. Het —, door F. J. D. C. Egter van Wissekerke 155

Vaste team als basiseenheid in het gevecht. Het —, door J. van der Spek (MA).....	316
Vaste team als basiseenheid in het gevecht. Het —, door F. J. D. C. Egter van Wissekerke (AMA).....	317
Vechten. Tegen wie — wij nu eigenlijk? door J. Vandersmissen.....	263
Vechten. Tegen wie — wij nu eigenlijk? door mr. J. H. Carstens (MA).....	405
Vechten. Tegen wie — wij nu eigenlijk? door J. Vandersmissen (AMA).....	405
Vehicles. Remotely piloted —, door R. F. de Ruyter.....	533
Verdediging. De verdediging van de Noordflank is meer dan de — van Noord-Noorwegen, door A. Pruijs.....	240
Verdediging. Zit de — in de put? door P. L. E. M. Everts.....	481
Verdediging van de Noordflank is meer dan de verdediging van Noord-Noorwegen. De —, door A. Pruijs.....	240
Verdediging van de zuidgrens 1914-1918, door drs. W. Klinkert.....	213, 250
Verzetstrijders. Combattanten en —, door L. de Hartog.....	530
Vlet. Over de — (V).....	92
VN-optreden. Nogmaals: Het Nederlandse — in Korea, door W. van der Veer, respectievelijk J. P. Tack.....	83
Voorgenomen herziening van het militaire strafen tuchtrecht. De —, door prof. mr. G. L. Coolen.....	369
Voortgaande confrontatie. Gorbatsjovs NEP, opening tot convergentie of —? door G. C. Berkhof.....	279, 345
Vorming. Leiderschapstraining en —, door J. N. Ladders.....	13
Vorming. Tertiaire — voor hoger Defensiepersoneel, door J. Schaberg en G. Sakkers.....	415
Vreemdste grens van Europa. De —, door J. J. Vaessen.....	334

W

Wapens. Hoe kwamen de Indonesische strijdkrachten in de jaren '40 aan —? door H. Wag-ner.....	488
Wapens. Koninklijke luchtmacht en grond-lucht geleide —, door H. W. M. Satter, A. C. L. Ade-ma en J. G. van den Boogaard.....	51
Wapens. Trends in de ontwikkeling van antitank geleide — en munities, door dr. D. W. Hoff-mans en dr. ir. H. J. Pasma.....	304
Wargames. Computer— voor training en oplei-ding in de Koninklijke landmacht, door drs. P. A. B. van Schagen.....	116
Warschau-Pact. Gevechtskrachtanalyse NAVO/— '87 (V).....	496
Westduitse landmacht en moderne technologie (V).....	360
Wetenschappelijk onderzoek voor Defensie, door ir. J. M. G. Lemmens.....	185
Woorden. Geen daden maar —? (Ed).....	49
Wordt Suriname een tweede Grenada? door G. F. A. van der Thiel.....	505

Z

Zaak. Hoger onderhoud, een „—” voor derden? (Ed).....	137
Zaak. Hoger onderhoud, een — voor derden? door ir. P. J. Bons (MA).....	357
Zaak. Hoger onderhoud, een — voor derden? (AMA).....	359
Zaak van leven of dood. Leiding geven in het ge-vecht, een —, door L. C. Schreuders.....	64
Zit de verdediging in de put? door P. L. E. M. Everts.....	481
Zuidgrens. Verdediging van de — 1914-1918, door drs. W. Klinkert.....	213, 250
Zwitserse onzijdigheid. Generaal Guisan en de speelse —, door H. Toorenvliet.....	104

AUTEURSREGISTER

A

Aarts r.a., A. F. H. Automatisering bestuurlijke informatievoorziening KL in historisch perspectief..... 17

B

Berkhof, G. C. Gorbatsjovs NEP, opening tot convergentie of voortgaande confrontatie?..... 279, 345
 Bons, ir. P. J. Hoger onderhoud, een zaak voor derden? (MA) 357
 —. Materieellogistiek in bedrijf (MA) 357
 Bos, H. H. Iran-Irak, oorlog zonder einde? 457
 Brandenburg, J. Geniesteun (MA) 125

C

Carstens, mr. J. H. Tegen wie vechten wij nu eigenlijk? (MA) 405
 Coolen, prof. mr. G. L. De voorgenomen herziening van het militaire straf- en tuchtrecht 369

D

Dekker, M. P., L. J. J. Dorrestijn en F. J. M. Visser. Geniesteun (AMA) 128, 180
 Dungen, C. van den. Geniesteun (MA) 127

E

Egter van Wissekerke, F. J. D. C. Het vaste team als basiseenheid in het gevecht 155
 —. Het vaste team als basiseenheid in het gevecht (AMA) 317
 Everts, P. L. E. M. Zit de verdediging in de put?..... 481

F

Felius, N. Decentraal kasbeheer bij KL en KLu 231

H

Hartog, L. de. Combattanten en verzetsstrijders 530
 Heerde, drs. R. J. A. T. van. Factoren van invloed op het gevechtsveldgedrag 149, 206
 Heuvel, P. J. van den, H. A. Tolsma en G. J. J.

van der Hoeven. De beheersregio . . . ontstaan, opzet en effecten..... 421
 Hoekendijk, D. W., en J. T. L. Tukker. Oostenrijk, flankdekking voor Afcent? 33
 Hoffenaar, drs. J. De Indonesische kwestie (1945-1949). De Nederlandse militaire inbreng nader bekeken 172
 Hoffmans, dr. D. W., en dr. ir. H. J. Pasman. Trends in de ontwikkeling van antitank geleide wapens en munities 304
 Huisman, R. Geniesteun (MA) 180

K

Klinkert, drs. W. Verdediging van de zuidgrens 1914-1918 213, 250
 Krog, drs. J. van der. Materieellogistiek in bedrijf —. Materieellogistiek in bedrijf (AMA) 139, 358

L

Lemmens, ir. J. M. G. Defensie, technologie en beleid 291
 —. Wetenschappelijk onderzoek voor Defensie ... 185
 Ladders, J. N. Leiderschapstraining en -vorming —. Het toekomstige gevecht 13, 97
 Luyk, A. L. van. Goose-Bay. Thuisbasis voor KLu-laagvliegoperaties 76

M

Matser, J. W. Censuur in de Sovjet-Unie (MA) 87
 Meeteren, F. J. A. van. Geneeskundige behandeling bij chemische oorlogvoering 258

N

Neden, drs. J. W. van. Fantastie nog steeds het toverstafje van de instructeur 427
 Nortier, J. J. De afdeling Operatiën van het Algemeen Hoofdkwartier KNIL in 1941/42 399

P

Paulusma, A. De brigadegeleide bataljonsoefening 501
 Pelt, J. Geen SDI op AUSA-congres en -tentoonstelling 195
 Poortman, J. N. De topstructuur van Defensie 168
 Pruijs, A. De verdediging van de Noordflank is

meer dan de verdediging van Noord-Noorwegen 240

R

Redactie. Hoger onderhoud, een zaak voor derden? (AMA) 359
Ruyter, R. F. de. Amerikaanse lichte tank 220
—. Copperhead, slimme artilleriemunitie 352
—. Hulsloze munitie 446
—. Remotely piloted vehicles 533

S

Satter, H. W. M., A. C. L. Adema en J. G. van den Boogaard. Koninklijke luchtmacht en grondlucht geleide wapens 51
Schaberg, J., en G. Sakkers. Tertiaire vorming voor hoger Defensiepersoneel 415
Schagen, drs. P. A. B. van. Computerwargames voor training en opleiding in de Koninklijke landmacht 116
Scheffelaar, ir. M. A. W. Technische ontwikkelingen en hun invloed op de militair 379
Schreuders, L. C. Leiding geven in het gevecht, een zaak van leven of dood 64
Schuitemaker, L. Officierstractementen in de 19e eeuw 72
Spek, J. van der. Bijna oorlog 441
—. Het vaste team als basiseenheid in het gevecht (MA) 316
Staden, prof. dr. A. van. Machteloosheid van de macht, macht van de machteloosheid 5

T

Tack, J. P. Nogmaals: Het Nederlandse VN-op-

treden in Korea 83
Teitler, prof. dr. G. Marine, generaal Spoor en eerste politionele actie 327
Thiel, G. F. A. van der. Wordt Suriname een tweede Grenada? 505
Toorenvliet, H. Generaal Guisan en de speelse Zwitserse onzijdigheid 104

V

Vaessen, J. J. De vreemdste grens van Europa 334
Vandersmissen, J. Tegen wie vechten wij nu eigenlijk? 263
—. Tegen wie vechten wij nu eigenlijk? (AMA) 405
Veer, W. van der. Nogmaals: Het Nederlandse VN-optreden in Korea 83
Vermaat, drs. J. A. E. Industriële en militaire spionage door SU en DDR 473
Visser, J. C. Censuur in de Sovjet-Unie (AMA) 89
Vuren, A. J. van. Materieellogistiek in bedrijf (MA) 355

W

Wagner, drs. H. Hoe kwamen de Indonesische strijdkrachten in de jaren '40 aan wapens? 488
Weber, C. Geniesteun (MA) 123
Weerd, drs. A. C. van, en M. A. Pathuis. Het begrip „kwaliteit" binnen organisaties 517
—. Cultuurdiagnose bij overheidsorganisaties 300

Z

Zaalberg, G. S. D. De nieuwe dreiging 391
Zwitzer, drs. H. L. Achtergronden van de patriottenbeweging 521

RECENSIEREGISTER

Alamo and the War of Texan independence 1835-36. The —, door P. Haythornthwaite	42	Makers of modern strategy from Machiavelli to the nuclear age, door P. Paret (ed)	361
American Civil War armies (1): Confederate artillery, cavalry and infantry, door P. Katcher	42	Marinebeleid in de Tweede Wereldoorlog. Het —, door mr. A. N. baron de Vos van Steenwijk	408
American Civil War armies (2): Union artillery, cavalry and infantry, door P. Katcher	92	Muiterij aan het Marsdiep, door J. A. C. Bartels	42
American Civil War armies (3): Staff, specialist and maritime services, door P. Katcher	92	Nederland en de kernwapens	270
Amerikanen en de bevrijding van Nederland. De —, door H. Loeber, G. H. Sprenger e.a.	538	Nuclear war, nuclear proliferation and their consequences, o.r.v. S. Aga Khan	224
Austrian army of the Napoleonic wars (1): Infantry, door P. Haythornthwaite	92	Officier van Maagdenburg. De —, door M. Tolodano	224
Blue helmets. The —	132	Oliver Leese, door R. Ryder	320
Chinese army after Mao. The —, door E. Joffe	539	Prussian cavalry of the Napoleonic wars (2): 1807-15, door P. Hofschroer	42
Eerste landvoogd Pieter Both (1568-1615). De —, gouverneur-generaal van Nederlands-Indië (1609-1614), door dr. P. J. A. N. Rietbergen	272	Race naar de Rijnbruggen 1940-1944-1945. De —, door A. Mckee	271
En de zon werd rood, door J. Hulsbus	91	Rome's enemies (3): Parthians and Sassanid Persians, door P. Wilcox	92
Encyclopaedia of military history. The —, door R. E. en T. N. Dupuy	44	Russia's War in Afghanistan, door D. Isby	92
Future of American strategy. The —, door D. C. Hendrickson	450, 540	Saladin and the Saracens, door D. Nicolle	42
Informieren — aber wie? door M. Knill	223	Soviet AirLand battle tactics, door W. P. Baxter	407
Koninklijke Marine in de Tweede Wereldoorlog. De —, door Ph. M. Bosscher, dl 2	540	Strijd om de Schelde. De —, door W. D. en Shelag Whitaker	43
Korean War 1950-53. The —, door N. Thomas en P. Abbott	42	Tug of war. The battle for Italy 1943-45, door D. Graham en S. Bidwell	134
Krijgsvolk van weleer. Het —, door J. Klingens	271	Van Staats tot Koninklijk, door drs. P. Kamphuis en dr. C. M. Schulten	409
		Vanden tocht in Vlaenderen, door ir. B. Cox	319
		Verleden spreekt mee. Het —, door P. Hintzen	362
		Voor u persoonlijk, door W. J. M. Klaassen (ed.) ...	319

